

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala Utvecklingsfonden

SLUTRAPPORT

FÖR PROJEKTET;

Gränsregional omsorgsfilosofi
En investering för framtiden

Reviderad 2010-11-12

ETT GRÄNSLÖST SAMARBETE

PROJEKTÄGARE

STRÖMSTADS KOMMUN

FREDRIKSTAD KOMMUNE

MEDFINANSIÄRER

Rygge kommune

Tanums kommun

Munkedals kommun

Lysekils kommun

Bengtsfors kommun

Melleruds kommun

SLUTRAPPORT

Gränslöst samarbete Diarienummer: GS0441-166-08

Innehållsförteckning

1.0 Sammanfattning	4
2.0 Projektets bakgrund.....	6
3.0 Projektbeskrivning, målgrupp, resultat, och resultatindikatorer samt effekter.....	7
3.1 Projektbeskrivning	
3.2 Målgrupp	
3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter	
4.0 Indikatorer.....	14
5.0 Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna.....	14
5.1 Gränsregionalt mervärde	
5.2 Bättre miljö	
5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män	
5.4 Etnisk mångfald och integration	
6.0 Informationsinsatser och skyltning av projektet.....	15
7.0 Underskrifter.....	16

Palliativ Vårdfilosofi

Sammanfattning

Åtta gränskommuner har genom samarbete skapat en utbildningsmodell, "Gränsregional omsorgsfilosofi", som har riktats i första hand till personer med demenssjukdom, deras närstående och omsorgspersonal.

Finansieringen kom ifrån Interreg Sverige-Norge för svenskt-norskt samarbete. Interregprogrammet stödjer projekt mellan Sverige och Norge för att stärka regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Projektet fick 2,0 miljoner svenska kronor från den Europeiska regionala utvecklingsfonden och 1,1 miljoner norska statliga Interreg medel. Projektstart var 1 september 2008 och avslutades den 31 december 2010. Strömstads och Fredrikstads kommun var projektägare och de andra deltagande kommunerna var Rygge, Tanum, Munkedal, Lysekil, Mellerud och Bengtfors. Högskolan i Östfold deltog och utvärderade projektet.

Projektet omfattade utbildning till vård- och omsorgspersonal som resulterade i en ökad kompetens i de deltagande kommunerna. Utbildningsmodellen utgick ifrån en gemensam omsorgsfilosofi, vilket bidrog till ett gränsregionalt mervärde genom bättre rörligheten över riksgränsen för både omsorgstagare, deras närstående och omsorgspersonal.

Målet med projektet var att personal inom vård och omsorg skulle få ett gemensamt förhållnings- och arbetssätt till sina omsorgstagare och närstående. Tanken var att vårdkvaliteten skulle bli densamma i verksamheterna och att omsorgstagarna skulle få individuell vård och omsorg som befrämjade livskvaliteten. Närstående var en viktig målgrupp i detta arbete.

I projektet har 98 personal inom vård- och omsorg utbildas till förändringsledare och de har haft studiecirkel för över 600 personer. Att vara förändringsledare innebar att man var ett stöd och vägvisare för teamet och dess ledare under införandet av den gemensamma omsorgsfilosofin vilket utgick ifrån palliativ vårdfilosofi. Den palliativa vårdfilosofin innebar att man som vård- och omsorgspersonal anammade ett medvetet förhållningssätt gentemot omsorgstagaren och dennes närstående, som kom till uttryck i ett strukturerat och målinriktat arbetssätt. En förutsättning var att alla i det tvärprofessionella vårdteamet runt omsorgstagaren arbetade utifrån en gemensam helhetssyn på omsorgstagaren.

Målet med den palliativa vårdfilosofin är att minska lidande, befrämja livskvalitet samt hjälpa personer att leva så aktivt och normalt som möjligt. Den beaktar helheten och den bygger på fyra hörnstenar; Symtomkontroll, Närståendestöd, Kommunikation och relation samt Teamarbete. Vård i livets slut berördes även i projektets utbildningsmodell. Palliativ vård innebär lindrande vård till personer med oobotbara symtomgivande sjukdomar oavsett diagnos. Ofta förknippades palliativ vård med cancersjukdom men under senare år har det skett en spridning av det palliativa förhållningssättet till andra vårdspecialiteter såsom demensomsorg. Den palliativa vårdfilosofin inom demensomsorg är utarbetad av Professor Barbro Beck-Fries på Silviahemmet i Stockholm.

Ett studiecirkelmateriale i palliativ vårdfilosofi har utvecklats och blev ett resultat av en sammanställning av litteratur, utredningar och föreläsningar. Huvudansvariga för detta arbete var Maria Hansson och Birgitta Hansson. Materialet har faktagranskats av Rektor och Phd Margareta Skog från Karolinska institutet och Silviahemmet i Stockholm. Projektet startade med en uppstartskonferens, där deltog och föreläste representanter ifrån både Svenskt Demenscentrum (Wilhelmina Hoffman) och Norges nationella kompetenscentrum inom demens (Anne Marie Mork Rokstad). Under projektperioden har det genomförts tre lärandeseminarier för deltagarna. Varje seminarium har arrangerats två dagar och totalt under alla sex seminarier deltog 1673 personer.

Utbildningsdagarnas tema utgår ifrån hörnstenarna i palliativ vårdfilosofi och vård vid livet slut:

- Det första seminariet handlade om Symtomkontroll och teamarbete. Inbjudna föreläsare till detta seminarium var Johan Fastbom och Kirsti Solheim. Antal deltagare på detta seminarium var 618 personer.
- Det andra lärandeseminarieret handlade om hörnstenen Kommunikation och relation och den belystes av Egon Rommedahl. På detta seminarium var även Närståendestöd i fokus, där Kristin Borg berättade om sina erfarenheter som närstående. På detta seminarium kom 423 personer.
- Det tredje och sista seminariet var en heldag med vård vid livets slut presenterat av Stein Husebø och det var 632 personer som deltog.

Under hösten 2010 var det avslutningskonferens för projektet och nätverksträffar för förändringsledarna. Detta nätverk kommer att fortsätta efter projektet. Alla åtta deltagande kommuner i projektet är positiva till att fortsätta arbeta med palliativ vårdfilosofi och utveckla detta arbete tillsammans.

Palliativ Omsorgsfilosofi

Summary - english version

Eight communities have co-created a model of education called "Gränsregional omsorgsfilosofi," which is targeted at people with dementia, their relatives and nursing staff.

The funding came from Interreg Sweden-Norway for swedish-norwegian cooperation. Intereg program supports projects between Sweden and Norway to strengthen the region's attractiveness and competitiveness. The project received two million SEK from the European Regional Development Fund and 1.1 million NOK from norwegian government. The project started 1 September 2008 and ended 31 December 2010. Strömstad and Fredrikstad communities was the projectowner and the other participating communities were Rygge, Tanum, Munkedal, Lysekil, Mellerud and Bengtsfors. Østfold University College attended and evaluated the project.

The project included education for nursing staff which led to an increased competence in the participating communities. The model of education was based on

a philosophy of care, the philosophy of palliative care, which contributed to a cross-border value by improving mobility across the border for both patient, their relatives and nursing staff.

The goal of this project was that nursing staff in healthcare would have a common attitude and approach to their patients and their relatives. The idea was that the quality of care should be the same in the communities and the patients will receive individual care and attention that promoted the quality of life. Relatives was an important target in this work. The project has educated 98 nursing staff in healthcare to be leaders for this work and they have had workshops about the philosophy of palliative care for over 600 people.

The goal of palliative care philosophy was to reduce suffering, promote quality of life and helping people to live as actively and normally as possible. The philosophy are based on four cornerstones: Control of symptom, Support of relative, Communication and relationship and Teamwork. Care at the end of life are included in the project's education model. The philosophy of palliative care in dementia care is developed by Professor Barbro Beck-Fries on Silviahemmet in Stockholm.

The education material about palliative care philosophy has been developed by Maria Hansson and Birgitta Hansson. The material facts have been reviewed by Phd Margareta Skog. During the project it has been arranged three seminars for the project's participants. Each seminar has been arranged two days, and totally have 1673 participants attended the seminars that had themes based on the cornerstones of palliative care philosophy and care at end of life.

The final event of the project and network meetings for the 98 leaders was in the autumn of 2010. This network will continue after the project. All eight participating communities in the project is positive to continue to work with palliative care philosophy and develop the work together after the project.

2.0 Projektets bakgrund

Demenssjukdomar är kroniska, obotliga, långvariga och ger progridierande/ökande funktionsnedsättningar som på ett påtagligt sätt kan påverka hela livssituationen. Sjukdomen drabbar inte bara den enskilde, utan hela familjen.

Demenssjukdomar är mycket resurskrävande, vilket i en tid med ansträngd ekonomi i kommuner och landsting/fylke väcker frågor kring hur vård och omsorg av personer med demenssjukdom ska organiseras på ett individuellt och effektivt sätt.

Samhällskostnaderna för personer med demenssjukdom i Sverige beräknas vara 50,1 miljarder kronor. I Norge var kostnaderna 14 miljarder för 1995, stigande till 18 miljarder norska kronor till år 2020.

I en Interreg förstudie "Den röda tråden i demensvården" tydliggjordes att det i demensomsorgen behövdes en gemensam filosofi att arbeta efter i alla vårdande verksamheter. Erfarenheter från förstudien visade att omsorgsutbudet till personer med demenssjukdom och deras närstående inte var likartat i verksamheterna. Hur man blev bemött och innehållet i omsorgsutbudet var beroende på vem man vände sig till.

Den röda tråden i demensvården

Vård- och omsorgspersonalen upplevde i analysarbetet att det var svårt att beskriva i ord vad som var själva innehållet i utbudet av vård och omsorg. De saknade medvetenhet om, vad de faktiskt gjorde och varför. Detta var en erfarenhet som var gemensam på svensk och norsk sida. Det var viktigt att personer med demenssjukdom och deras närstående, mötte ett gemensamt förhållningssätt så att de upplevde trygghet, förutsägbarhet och ett likartat omsorgsutbud.

Under 2010 publicerades de omfattande svenska nationella riktlinjerna för demenssjukdom. Ett personcentrerat förhållningssätt, fungerande samverkan mellan olika aktörer och långsiktig utbildning var förutsättningar för att personer med demenssjukdom skulle få en god vård och omsorg.

Norges Sosial- og helsedirektoratet har skrivit en rapport om dagens och framtidens utmaningar i demensomsorgen, "Glemsk, men ikke glemt". Den tar upp de delar som projektet har lagt vikt på, såsom att personal med kompetens var en nödvändighet och en förutsättning för god vård gentemot personer med demenssjukdom och deras närstående. "Den gode dagen" var en demensplan för åren fram till 2015. Den var utarbetad av Helse- og omsorgsdepartementet. Enligt demensplanen kännetecknas god demensomsorg av trygghet, meningsfullhet och livskvalitet. Socialdepartementet i Sverige gjorde en utredning 2001 på vad som ger hög kvalitet i vården. Man fann att det var tre delar som hade betydelse, en tydlig vårdfilosofi, välutbildad personal och ett tydligt ledarskap.

Förstudien "Den röda tråden i demensvården", nationella rekommendationer och utredningar pekar på samma sak. I vård- och omsorgsarbetet behövs en gemensam och tydlig omsorgsfilosofi, teamarbete och utbildad personal.

Åtta gränskommuner har genom samarbete skapat en utbildningsmodell, "Gränsregional omsorgsfilosofi", som riktats i första hand till personer med demenssjukdom, deras närstående och omsorgspersonal.

Finansieringen kommer från Interreg Sverige-Norge för svenskt-norskt samarbete. Projektet har fått 2,0 miljoner svenska kronor från den Europeiska regionala utvecklingsfonden och 1,1 miljoner norska statliga Interreg medel. Projektstart var 1 september 2008 och avslutades den 31 december 2010.

Strömstads och Fredrikstads kommun är projektägare och de andra deltagande kommunerna är Rygge, Tanum, Munkedal, Lysekil, Mellerud och Bengtfors. Högskolan i Östfold deltar och utvärderar projektet. Kontakt och samarbete har etablerats med både Svenskt Demenscentrum och Norges nationella kompetenscentrum inom demens.

3.0 Projektbeskrivning, målgrupp, resultat och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning

Utformning av utbildningsmodell

Utformning och uppdatering av studiecirkelmateriale skedde under hösten 2008. Phd Margareta Skog från Silviahemmet/Karolinska institutet reviderade och faktagranskade studiecirkelmaterialet. Projektledaren Maria Hansson och Birgitta Hansson ansvarade för uppdateringen av materialet och utformandet av kursplan för förändringsledare, se bilaga 1. Utbildningsmaterialet översattes till norska, se bilaga 2.

Uppstartskonferens

Projektets officiella kick-off konferens var den 25 februari 2009, där alla 8 deltagande kommuner var inbjudna men även viktiga samarbetspartners. Antal deltagare på konferensen var 151 personer. Inbjudna föreläsare var Wilhelmina Hoffman från Svenskt demenscenter och Anne Marie Mork Rokstad från Norges nationella kompetenscenter inom demensomsorg. De föreläste om den palliativa vårdfilosofin och om personcentrerat förhållningssätt. Deltagarnas omdöme på föreläsningarna var Wilhelmina Hoffman 9,5 av 10 och Anne Marie Mork Rokstad fick 8,1 av 10. Kostnad per deltagare: 540 kr.

Wilhelmina Hoffman, Svenskt demenscentrum och Anne Marie Mork Rokstad, Norges nationella kompetenscenter Inom demens

Förändringsledarutbildning

En av de viktigaste aktiviteterna i projektet var att utbilda förändringsledare. Lisa Nilsson ifrån företaget Perlan Dialog och Ledarskap, var kursledare för förändringsledarutbildningarna under år 2009. Det var en tvådagarsutbildning med övernattnig. Utbildningen hölls vid sju tillfällen. Vårens utbildningar hade 48 deltagare och under hösten utbildades 50 deltagare. Totalt utbildades 98 förändringsledare i projektets samtliga kommuner. Kostnad per deltagare är ca 3000 kr.

Förändringsledarna fick i uppdrag att "vara ett stöd och vägvisare för teamet och dess ledare under införandet av den palliativa vårdfilosofin". Deras arbete startade med att leda studiecirkel i palliativ vårdfilosofi, så förutom förändringsledarutbildningen, erbjöds alla förändringsledare en heldag med projektledaren för att gå igenom studiecirkelmaterialet och palliativ vårdfilosofi.

Lisa Nilsson

perlan
DIALOG & LEDARSKAP

Studiecirklar

Under hösten 2009 hade arbetet med studiecirklar påbörjats av förändringsledarna i projektets samtliga kommuner. Förändringsledarna har under projektiden genomfört totalt 64 studiecirklar i palliativ vårdfilosofi, med 580 personer/projektdeltagare. Under hösten 2010 påbörjades även en mängd studiecirklar som inte blev färdiga innan slutrapporten, så antalet studiecirklar och studiedeltagare ökar för varje dag. Uppföljning av förändringsledarna och studiecirkarna var en viktig del i projektledarens arbete.

Lärandeseminarium

Lärandeseminarier har varit de stora aktiviteterna i projektet och en fördjupning i hörnstenarna i palliativ vårdfilosofi och vård vid livets slut. Alla deltagare i projektet har fått möjlighet till tre dagars utbildning. Varje seminarium arrangerades två dagar, så att fler deltagare hade möjlighet att delta. Föreläsarna vid seminarierna har ansetts vara både Norges och Sveriges bästa och mest kompetenta. Deltagarna har kommit ifrån samtliga medfinansierande kommuner och studerande ifrån Högskolan i Väst samt Omvårdnadsprogrammet både från Tanum och Strömstad.

Aktiviteten "Lärandeseminarium Symtomkontroll/Teamarbete"

Den genomfördes den 20 och 21 oktober 2009 med 618 deltagare. Föreläsare var Johan Fastbom och Kirsti Solheim. Johan Fastbom, läkare och docent i geriatrisk farmakologi vid Karolinska institutet (ARC) Aging Research Center. Arbetade även som utredare i läkemedelsfrågor för Socialstyrelsen. Tema på hans föreläsning var om "Äldre och läkemedel". Deltagarnas omdöme för hans föreläsning var 3,4 av 5. Kirsti Solheim var utbildad psykiatrisjuksköterska, livsstilscoach och var en av huvudförfattarna till Eldreomsorgens ABC. Tema var "Miljøbehandling, holdninger og handlinger" och deltagarnas omdöme för hennes föreläsning var 4,8 av 5. Kostnad per deltagare var 170 kr för "Lärandeseminarium Symtomkontroll/ Teamarbete"

Johan Fastbom

Kirsti Solheim

Aktiviteten "Lärandeseminarium Närståendestöd/ Kommunikation och relation"

Lärandeseminarier arrangerades den 3 och 4 februari 2010. Över 600 personer var anmälda, men ett snöoväder gjorde att en del deltagare uteblev. Totalt kom 423 personer på dessa dagar. Kristin Borg som själv varit närstående till en person med demenssjukdom, föreläste om närståendestöd. Tema var "Hvordan er det å være pårørende til en person med demens?" Deltagarnas omdöme för hennes föreläsning var 4,7 av 5. Den andra föreläsaren var Egon Rommedahl som är utbildad teolog,

psykoterapeut samt handledare. Har under flera år arbetat som konsult inom områdena etik, bemötande och grupprocessfrågor. Temat "Det goda mötet – om etik och bemötande mellan oss människor" lämnade få oberörda då deltagarnas omdöme var 4,9 av 5. Kostnad per deltagare för detta lärandeseminarium var ca 294 kr.

Kristin Borg

Egon Rommedahl

Aktiviteten "Lärandeseminarium Vård vid livets slut"

De sista lärandeseminarierna handlade om Vård vid livets slut och de anordnades den 5 och 6 maj 2010 med 632 personer som deltog på dessa dagar. Under en heldag föreläste Stein Husebø om olika aspekter kring temat. Stein är överläkare på Stiftelsen Verdighetssenteret – omsorg för äldre. Han har fått en utmärkelse i Norge 2010 för sitt engagemang och arbete för människor vid livets slutskede. Deltagarnas omdöme för heldagsföreläsningen var 4,8 av 5 och kostnad per deltagare var ca 193 kr.

Stein Husebø

Erika Lörinczy

Avslutningskonferens

Den 22 september 2010 hölls en avslutningskonferens för projektet med 151 deltagare ifrån projektets samtliga kommuner samt viktiga samarbetspartners. Dagen hade fokus på projektets resultat och utvärdering samt fortsättning efter projektet. Inbjuden föreläsare var Erika Lörinczy, som har genom sitt ledarskap byggt upp ett av Sveriges bästa äldreboende. Deltagarnas omdöme på föreläsningen var 9,0 av 10. Antal deltagare var 151 personer och kostnaden för konferensen per deltagare var ca 257 kr.

Andra aktiviteter i projektet

Den 25 och den 26 mars 2009 var fyra deltagare ifrån projektet på konferens i Oslo. Den anordnades av föreningen GERIA och hade tema kring demensomsorg. Dessa dagar gav värdefull kunskap och viktiga samarbetskontakter. Inför lärandeseminarier var projektledare och en projektmedarbetare på forskningskonferens i Oslo den 9 juni 2009. Detta för att få inblick i den senaste kunskapen.

Projektledaren har varit styrelseledamot i Riksföreningen för sjuksköterskan inom äldreomsorg och har under projektet fått värdefulla kontakter och möjligheten att sprida information om projektet.

Styrgruppsmöten har arrangerats regelbundet och har varit viktiga samarbetsträffar för uppföljning av projektets verksamhet, resultat och ekonomi. Styrgruppen har även arrangerat möten med de medfinansierande kommunerna i projektet för planering av fortsatt samarbete efter projektet.

Under hösten 2010 arrangerades nätverksträffar för alla 98 förändringsledare och ambitionen var att dessa fem nätverk kommer att bestå även efter projektet. Kontakta projektledare för mötesprotokoll och mer detaljerad information. Kostnaderna i projektet har varit relaterade till projektets aktiviteter och resultatspridning.

Utvärdering av projektet och utbildningsmodellen

Högskolan i Östfold har utvärderat projektet och genomfört flera intervjuer med projektdeltagare, se bilaga 3. Det har även gjorts två kvantitativa utvärderingar av utbildningsmodellen i palliativ vårdfilosofi. Utvärderingarna är besvarade av totalt 388 projektdeltagare genom enkäter på papper eller via internet. Den ena enkäten var besvarad av 221 deltagare ifrån kommunerna, Strömstad, Munkedal och Bengtfors. Den andra enkäten var besvarad av 167 deltagare ifrån kommunerna Fredrikstad, Rygge, Mellerud, Lysekil och Tanum.

Frågorna i undersökningen var graderade från en skala på 1 till 5. 1 står för dåligt och 5 för mycket bra. Utbildningsmaterialet har genomgående fått ett medelvärde på över 4 av 5. 80% anser att upplägget med antal studiecirkeltillfällen och tiden för varje tillfälle är lagom/bra. Studiecirkeldeltagarna har upplevt att de fått ökad inspiration att diskutera arbetssättet på arbetsplatsen, men även stimulerats till att reflektera över hur de själva är, tycker, tänker och reagerar vid olika situationer i arbetet.

Medelvärdet på dessa frågor var över 4 av 5. 96% av 221 deltagare anser att studiecirkeln har tydligare visat arbetsplatsens styrkor och svagheter. Samma fråga fick ett medelvärde på 4,0 av 5 med 167 svar.

Undersökningarna visade att förändringsledarna i projektet har gjort ett enastående arbete och gett studiecirkeldeltagare vägledning med medelvärdet 4,5 (221 svar) och 4,2 (167 svar) av 5. På frågan "Hur har du upplevt studiecirkeln som helhet?", besvarade 221 deltagare med ett medelvärde på 4,5 av 5. I den andra undersökningen var frågan öppen och här nedan följer några citat ifrån deltagarna: "Det har varit mycket bra. Viktigt att kunna diskutera med kollegor. Att ha fått tid till reflektion", "positiv og selvutviklende", "Det har vært en flott tid. Der vi har måte tenke på vår holdninger. Gitt meg veldig mye.", "Interessant og lærerik. Gått i dypet og satt ord på det vi prøver å gjøre når vi er på jobb.", "Jag tyckte den var jättebra, alla som arbetar i vården skulle behöva denna kurs. Det var mycket bra ledare som höll i kursen samt allt de pratade om var så intressant, allt material var också bra. Hoppas på

mer sånt här, man får ett annat tänk", "Fint med deltagare fra forskjellige arbeidsplasser. Lærerikt". 92% av projektdeltagarna (167 svar) ønsker att fortsätta arbeta efter palliativ vårdfilosofin.

3.2 Målgrupp

Projektets målgrupp var personal i kommunal och regional/fylkes verksamhet i 8 kommuner inom demensomsorg. Denna grupp har lärt sig att arbeta efter den palliativa vårdfilosofin som medförde att personer med demenssjukdom och deras närstående i 8 kommuner fick en bättre demensomsorg. Andra viktiga intressenter var nationella kunskapscentra, politiker, allmänheten, pensionärsföreningar samt anhörigföreningar.

3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter

Projektets resultatmål var:

8 kommuner i en gränsregion skulle skapa en utbildningsmodell, utbilda förändringsledare och genomföra pilotutbildningar i gemensam omsorgsfilosofi. Den är riktad i första hand till personer med demenssjukdom, deras närstående och vårdpersonal i en gränsregion före 2010-12-31 till en kostnad av 8 miljoner.

Delmål:

- Ett kvalitetssäkrat gemensamt utbildningsmaterial som byggde på palliativ vårdfilosofi
- Utbildningsmaterialet skulle översättas från svenska till norska.
- Skapat en gemensam struktur/förutsättningar för att ge omsorgspersonalen kunskaper i palliativ vårdfilosofi.
- Implementera "Gränsregional demensomsorgsfilosofi" i verksamheterna i studiecirkelform.
- Gemensam kunskap- och erfarenhetsutbyten genom seminarier utifrån hörnstenarna i omsorgsfilosofin.

Resultatspridning:

Det validerade och kvalitetssäkrade studiematerialet, utbildningsmodellen i palliativ vårdfilosofi finns tillgängligt på projektets webbsida, på både norska och svenska språket för intresserade kommuner och organisationer.

Effektmål:

Kommunerna önskade att vara ett föredöme och vara föregångare vad gäller demensomsorg i Norden. Genom att etablera en gränsöverskridande filosofi enligt gemensamt framtaget utbildningspaket var grunden lagd för en kvalitativt god omsorg med lång varaktighet.

Effektindikatorer:

Skapat samarbete mellan Sveriges och Norges kompetenscenter inom demensvård beträffande gemensam omsorgsfilosofi. Tagit fram ett gemensamt utbildningspaket på både norska och svenska. Formellt samarbete mellan 8 kommuner i projektet. Utbildade 98 personer till förändringsledare i 8 kommuner i gränsregionen. Totalt var det över 800 personer som berördes av utbildningsmodellen projektet.

Bedömning av projektets uppnådda resultat utifrån mål:

Arbetet med projektet skedde fortlöpande och samarbeten har utvecklats. Projektet hade fem delmål och de blev alla uppfyllda under projektet.

Projektets största och viktigaste aktiviteter (godkända enligt beslut och tidsplan) samt deras genomförandegrad	Startdatum	Slutdatum	Andel (%) genomfört
interregrapport@lansstyrelsen.se	2008-09-01	2010-12-31	100
Kontakt med nationellt kompetenscenter	2008-09-01	2009-03-31	100
Utforma kursplan för förändringsledareutbildning/ studiecirkel	2008-09-01	2009-03-31	100
Genomföra förändringsledareutbildning	2009-04-01	2009-10-31	100
Förändringsledare genomför studiecirkel - pilotutbildningar	2009-09-01	2010-05-31	100
Lärandeseminarium Symptomkontroll/Teamarbete	2009-09-01	2009-10-31	100
Lärandeseminarium Kommunikation o relation/ Närståendestöd	2010-01-01	2010-02-28	100
Lärandeseminarium Vård i livets slut	2010-04-01	2010-05-31	100
Uppstartskonferens för projektet	2008-09-01	2009-02-28	100
Avslutningskonferens för projektet	2010-09-01	2010-09-31	100
Samarbete, forskning och utvärdering Högskolan i Östfold	2008-09-01	2010-12-31	100
Planlägga fortsatt verksamhet och användning av resultatet efter projektet	2009-03-01	2010-12-31	100
Projektutvärdering och slutredovisning	2010-09-01	2010-12-31	100
Projektets start och avslut	2008-09-01	2010-12-31	100

4.0 Indikatorer

Indikatorer för B (Attraktiv livsmiljö)	Antal enligt projekt - beslut	Resultat vid projekt- slut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	10	8	I vård- och omsorg finns en överrepresentation av
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	752	841	kvinnor som är äldre än 24 år. Det syns tydligt i antal projektdeltagare. Projektet
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	50	42	har strävat efter att bjuda in yngre kvinnor, män och
Resultat indikatorer			
(A) Antal kvinnor som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.	10	17	studerande från diverse skolor.
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	1	Kluster: 1	Det har etablerats nätverk mellan de åtta gräns kommunerna, på ledningsnivå men även mellan förändringsledarna.
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.	1	Metoder. 1	Det har utvecklats en gemensam gräns överskridande utbildningsmodell/omsorgsfilosofi

5.0 Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Gränsregionalt mervärde

En gemensam omsorgsfilosofi har stärkt ett gemensamt synsätt, bemötande och gemensamma arbetsmetoder för personer med demenssjukdom och deras närstående i en stor gränsregion. Detta underlättade rörligheten över gränsen för både omsorgstagare, deras närstående och vård- och omsorgspersonal som önska och flytta över gränsen. Den samlade insatsen från de olika kommunerna har inneburit ökad kompetens i en gränstrakt. Härvid uppnåddes förbättrad folkhälsa för både omsorgstagare och närstående. Det gemensamma kvalitetssäkrade utbildningsmaterial som har utvecklats och införts i gränsregionens åtta medverkande kommuner kommer sedan att kunna användas av andra kommuner i Sverige och Norge samt i andra EU länder. Kunskapsöverföringen till andra kommuner har förstärkts av samarbetet med svenskt och norskt kompetenscenter för demens, som har marknadsfört den gränsregionala omsorgsfilosofin. Vid lärandeseminarieerna och förändringsledarutbildningarna skapades unika fora för personella erfarenhetsutbyten, över gränsen. Projektet har lagt grunden för varaktiga samarbeten i arbetet med att införa gränsregional omsorgsfilosofi i kommunerna. I

den kvantitativa utvärderingen av projektet var en av frågorna; "Projektet "Gränsregional omsorgsfilosofi är över nations- och kommungränser. I vilken grad skulle du kunna tänka dig att arbeta i en annan kommun, där de arbetar efter samma omsorgsfilosofi, om du skulle söka nytt jobb?" Antal besvarande var 167 personer och 92% av dem svarade antingen "ja" eller "skulle ha det i åtanke". På en skala från 1 till 5, värderade projektdeltagarna graden av kunskap som projektet "Gränsregional omsorgsfilosofi" har gett dem till 4,2.

5.2 Bättre miljö

Förändringsledarutbildningen har skett med övernattning för att spara på miljön genom minskning av antalet resor. Projektets webbsida sprider information om projektet, vilket ger en minskning av papper. 150 personer ifrån tre kommuner åkte buss till Lärandeseminarier Sytomkontroll/Teamarbete, men på grund av bristande ekonomiska resurser, kunde inte denna aktivitet fortsätta.

5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män

I många år har man eftersträvat efter jämställdhet i vård och omsorg. Genom ökad mediauppmärksamhet och status på vårddyrket genom kompetens, hoppades projektet på större andel män i vårddyrket.

5.4 Etnisk mångfald och integration

Ambitionen med projektet var att alla invånare i de åtta medfinansierande kommunerna, skulle få god vård på lika villkor.

6.0 Informationsinsatser och skyltning av projektet

Projektledare, projektägare och projektets deltagare har under projektet lagt stor vikt på att sprida information om projektet till media och andra organisationer. Detta arbete kommer även att fortsätta efter projektet, då den långsiktliga visionen är att sprida kunskap om demensomsorg till beslutsfattare och hos allmänheten. Projektets webbsida har reviderats vid behov. Dokumentation kring projektet finns att ladda ner därifrån. Statistik från webbsidan visar att antalet besökare var totalt 16 290 under projektperioden. Antal besökare på hemsidan har ökat gradvis under projektet, vilket visade att all skyltning i olika former har gett resultat. Länkar från webbsidan fanns till ägarkommunerna och medfinansiärerna, samt till även till Interreg. Adress webbsida; Gränsregional omsorgsfilosofi, www.stromstad.se/omsorgsfilosofi. Marknadsföring av projektet har skett i olika sammanhang och media, se bilaga 4.

7.0 Underskrifter

Underskrift

Undertecknad försäkrar att:

- uppgifter som lämnas i rapporten, inklusive bilagor/vedlägg, är riktiga och att eventuella kopior av handlingar som bifogats rapporten stämmer överens med originalen.

Samtidigt medges att:

- all personinformation som finns i rapporten får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial.
- övrig information om att projektet fått stöd, om projektets aktiviteter, resultat, kostnader m.m. samt att hela eller delar av slutrapporten får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial.

Datum 2010-11-12	Ort Strömstad	Dato 2010-11-12	Sted Fredrikstad
Organisation Strömstads kommun		Organisation Fredrikstad kommune	
Svensk och norsk projektansvarig kontaktperson och projektledare			
Namnförtydligande Maria Hansson			